

Jer

Chapter 39

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

כָּא rawuh H0935	הַעֲשׂוּרִי kang-kasepuluh H6224	בְּחַדָּשׁ ing-wulan H2320	יְהוּדָה Yéhuda H3063	מֶלֶךְ- raja- H4428	לְצִדְקִיָּהוּ dhateng-Zédékia H6667	הַתְּשֻׁעִית kang-kasanga H8671	בְּשָׁנָה ing-taun H8141	1
וַיִּצְרוּ lan-ngepung	יְרוּשָׁלַם Yérusalèm H3389	אֶל- dhateng- H0413	חֵילוֹ wadyabalanipun H2428	וְכָל- lan-sedaya- H3605	בָּבֶל Babil H0894	מֶלֶךְ- raja- H4428	נְבוּכַדְרֶאצַּר Nébukadnézar H5019	
						ס []	עָלֶיהָ: piyambakipun	

Kacarita nalika Yerusalem dibedhah -- sajroning taun kang kaping sangane paprentahane Sang Prabu Zedhekia, ratu ing Yehuda, ing sasi kasepuluh, Sang Prabu Nebukadnezar, ratu ing Babil, kadherekake wadya-balane, ngepung kutha Yerusalem;

הַרְבִּיעִי kang-kaping-sekawan H7243	בְּחַדָּשׁ ing-wulan H2320	לְצִדְקִיָּהוּ dhateng-Zédékia H6667	שָׁנָה taun H8141	עֶשְׂרֵה welas H6240	בְּעֶשְׂרֵת־ ing-sewelas- H6249	2
		הָעִיר: kitha	הַבְּקָעָה kajebolan H1234	לְחַדָּשׁ ing-wulan H2320	בְּתַשְׁעָה ing-tanggal-sanga H8672	

ing sajrone tahun kang kaping sawelase paprentahane Sang Prabu Zedhekia, ing sasi kapat, nalika tanggal sanga sasi iku, balowartine kutha iku kabedhah --

תְּחֵנֶה tengah H8432	בְּשַׁעַר ing-gapura H8179	וַיִּשְׁבּוּ lan-lenggah H3427	בָּבֶל Babil H0894	מֶלֶךְ- raja- H4428	שָׂרֵי para-pangagengipun H8269	כָּל sedaya H3605	וַיָּבֹאוּ lan-lumebet H0935	3
סְרִיס punggawa-istana H7249	רֹב־ kepala- H7249	סְכִים Sékim H8310	שָׂר־ pangageng- H8310	נְבוֹ Nébo H5562	סַמְגָר־ Samgar- H5562	אַצָּר Sarèzèr H5371	שָׂר־ pangageng- H5371	נֶרְגַל Nérgal- H5371
	שְׂאֵרֵי tilaranipun H7611	וְכָל- lan-sedaya- H3605	מְנוֹ ahli-nujum H7248	רֹב־ kepala- H7248	אַצָּר Sarèzèr H5371	שָׂר־ pangageng- H5371	נֶרְגַל Nérgal- H5371	
					בָּבֶל: Babil H0894	מֶלֶךְ raja H4428	שָׂרֵי para-pangagengipun H8269	

para prawirane ratu ing Babil iku, banjur ngejegi gapura tengah, yaiku: Sang Nergal-Sarezer, panggedhe saka Sin-Magir, Senapati, lan Sang Nebusyazban, panggedhening kraton lan para prawira liyane, abdine ratu ing Babil.

4
 אנשי וינהי כאשר
 tiyang-tiyang lan-dumados
[H0376](#) [H3605](#) [H3063](#) [H4428](#) [H6667](#) [H7200](#) [H1961](#)

המלחמה ויגרוהו וינאו לילה מן העיר מלך ויגרוהו
 perang lajeng-lolos saking- dalu kitha margi raja- Zédékia
[H8179](#) [H4428](#) [H1588](#) [H1870](#) [H3915](#) [H3318](#) [H1272](#) [H4421](#)

בין החמתים וינאו רך הערבה:
 antawis tembok-kalih lan-medal margi Araba
[H0996](#) [H2346](#) [H3318](#) [H1870](#) [H6160](#)

Bareng Sang Prabu Zedhekia, ratu ing Yehuda, mirsa iku kabeh banjur lolos, kadherekake para wadya-balane, anggone nilar kutha iku ing wayah bengi, miyos ing dalan ing patamananing Sang Prabu, nglangkungi gapura ing antarane balowarti loro, banjur dharat ngener ing Araba-Yarden.

5
 ויגרוהו חיל- כשדים אחריהם וישנו את- צדקיהו בערות
 lan-ngoyak wadyabala- Kasdim sawingkingipun lan-nyepeng dhateng- Zédékia ing-ara-ara
[H7291](#) [H2428](#) [H3778](#) [H5381](#) [H0853](#) [H6667](#) [H6160](#)

ירחו ויקחו אתו וינעלהו אל- נבוכדראצר
 Yérikho lan-ndhawuhaken piyambakipun piyambakipun lan-ngasta-piyambakipun dhateng- Nébukadnézar
[H3405](#) [H3947](#) [H0853](#) [H5927](#) [H0413](#) [H5019](#)

מלך- בבל רבלתה בארץ חמת ויגרוהו מושפטים:
 raja- Babil ing-Ribla ing-tanah Hamat lan-ngandika kaliyan-piyambakipun ukuman-ukuman
[H4428](#) [H0894](#) [H7247](#) [H0776](#) [H2574](#) [H1696](#) [H0854](#) [H4941](#)

Nanging diburu dening wadya-bala Kasdim lan Sang Prabu Zedhekia kacandhak ana ing lebak Yerikho; panjenengane dicepeng nuli diirid menyang Ribla, ing tanah Hamat, marang ing ngarsane Sang Prabu Nebukadnezar, ratu ing Babil, kang netepake paukumane.

6
 וישחט מלך בבל וינעלהו את- בני צדקיהו ברבלה לשינו
 lan-nyembelèh raja- Babil dhateng- Zédékia ing-Ribla ing-ngarsanipun
[H4428](#) [H0894](#) [H0853](#) [H6667](#) [H7247](#)

ואת כל- חרי יהודה שחט מלך בבל:
 lan-dhateng- sedaya- para-pangagengipun Yéhuda dipun-sembelèh raja Babil
[H0853](#) [H3605](#) [H2715](#) [H3063](#) [H4428](#) [H0894](#)

Sang Nata ing Babil nuli dhawuh nyembeleh para putrane Sang Prabu Zedhekia ana ing ngarsane ana ing Ribla; sakehing panggedhene Yehuda padha disembeleh uga dening ratu ing Babil.

7
 ואת- עיני צדקיהו עגר ויאסרתו
 lan-dhateng- nétra-nipun Zédékia dipun-wutakaken lan-ngiket-piyambakipun
[H0853](#) [H6667](#) [H5786](#) [H0631](#)

בנחשתים לבא אתו בבלה:
 kanthi-ranté-gangsa kanggé-mbeta piyambakipun dhateng-Babil
[H0935](#) [H0853](#) [H0894](#)

Tumuli tingale Sang Prabu Zedhekia dicuplak, wasana dikecrek mawa rante tembaga, ditawan menyang ing tanah Babil.

8
 ואת- בית המלך בית שרפו
 lan-dhateng- griyanipun raja griyanipun dipun-obong
[H0853](#) [H4428](#) [H8313](#)

הכשדים באש ואת- חמות ירושלם נתצו:
 tiyang-Kasdim kanthi-latu lan-dhateng- tembok-tembok Yérusalèm dipun-rebahaken
[H3778](#) [H0784](#) [H0853](#) [H2346](#) [H3389](#) [H5422](#)

Wadya-bala Kasdim padha ngobongi kraton lan omah-omahe rakyat, banjur njugrugake balowartine Yerusalem.

הַנְּפִלִים	וְאֵת-	בְּעִיר	הַנְּשֹׂאֲרִים	הָעָם	יְתָר	וְאֵת	9
ingkang-semplah	lan-dhateng-	ing-kitha	ingkang-kantun	rakyat	tilaranipun	lan-dhateng-	
H5307	H0853		H7604			H0853	
הַנְּשֹׂאֲרִים	הָעָם	יְתָר	וְאֵת	עָלְיוֹ	נִפְלְוֹ	אֲשֶׁר	
ingkang-kantun	rakyat	tilaranipun	lan-dhateng-	dhateng-piyambakipun	semplah	ingkang	
H7604			H0853		H5307		
	בָּבֶל:	טְבַחִים	רֶב-	אֶדֶן	נְבוּזַרְאֲדָן	הַגְּלָה	
	dhateng-Babil	juru-jagal	pangawal-	kepala-	Nébuzaradan-	dipun-bucal	
	H0894	H2876		H5018	H5018	H1540	

Sang Nebuzaradan, panggedhening prajurit pengawal, banjur nawan para kekarening rakyat kang isih ana ing kutha iku, lan wong-wong padha mbalik ngrojongi mungsuh apadene kekarening para kriya, padha dibuwang menyang ing Babil.

	לָהֶם	אֵין	אֲשֶׁר	הַדְּלִים	הָעָם	וּמִן-	10
	dhateng-piyambakipun	boten-wonten-	ingkang	ingkang-mlarat	rakyat	lan-saking-	
		H0369		H1800			
וַיִּתֵּן	יְהוּדָה	בְּאֶרֶץ	טְבַחִים	רֶב-	נְבוּזַרְאֲדָן	הַשְּׂאִיר	מֵאוּמָה
lan-maringi	Yéhuda	ing-tanah	juru-jagal	kepala-	Nébuzaradan	dipun-tilar	punapa-punapa
H5414	H3063	H0776	H2876		H5018	H7604	H3972
	הַהוּא:	בֵּינִים	וַיְגַבֵּים	כְּרָמִים	לָהֶם		
	punika	ing-dinten	lan-tegal-tegal	kebon-anggur	dhateng-piyambakipun		
	H1931	H3117	H3010	H3754			

Nanging saperanganing rakyat, yaiku para wong mlarat kang ora duwe apa-apa, ditinggal ana ing tanah Yehuda dening Sang Nebuzaradan, panggedhening prajurit pengawal. Ing kala semana wong-wong padha diparingi pakebonan anggur lan pategalan dadi darbeke.

נְבוּזַרְאֲדָן	בֵּינִי	יְרֵמְיָהוּ	עַל-	בָּבֶל	מֶלֶךְ-	נְבוּכַדְרֶאֶצַּר	וַיֵּצֵאוּ	11
Nébuzaradan	lantaran-asta	Yirmiya	bab-	Babil	raja-	Nébukadnézar	lan-ndhawuhaken	
H5018	H3027	H3414		H0894	H4428	H5019	H6680	
					לְאִמְרֵ:	טְבַחִים	רֶב-	
					pangandikanipun	juru-jagal	kepala-	
					H0559	H2876		

Tumrap Nabi Yeremia, Sang Prabu Nebukadnezar, nata ing Babil, wus paring dhawuh lumantar Sang Nebuzaradan panggedhening prajurit pengawal, mangkene:

	עָלְיוֹ	שִׁים	וַעֲיִנִידָ	קַחְנוּ	12	
	dhateng-piyambakipun	mirsanana	lan-nétra-panjenengan	mundhuta-piyambakipun		
				H3947		
אִם	כִּי	רַע	מֵאוּמָה	לוֹ	תַעֲשֵׂ	וְאֵל-
□	nanging	awon	punapa-punapa	dhateng-piyambakipun	nglampahaken	lan-sampun-
			H3972			H0408
	עֲמוּ:	עֲשֵׂה	כֵּן	אֲלֵיךְ	יְדַבֵּר	כְּאֲשֶׁר
	kalian-piyambakipun	lampahana	mekaten	dhateng-panjenengan	ngandika	kados-ingkang
				H0413	H1696	

"Wong iku boyongen lan sira openana, aja sira kapak-kapakake, nanging turutana apa kang dadi panjaluke marang sira!"

13
 וישלח נבוזראדן רב טבחים ונבושזבן רב סגיס
 lan-ngutus Nébuzaradan kepala- juru-jagal lan-Nébusyazban kepala- punggawa-istana
[H7249](#) [H5018](#) [H2876](#) [H5021](#) [H7249](#) [H7971](#)

שר-אצרונגל רב-מגן וכל רבי מלך-בבל
 lan-Nérgal-Sarèzèr kepala-ahli-nujum lan-sedaya para-pangageng raja- Babil
[H5371](#) [H7248](#) [H3605](#) [H4428](#) [H0894](#)

Sang Nebuzaradan, panggedhening prajurit pengawal, lan Sang Nebusyazban, panggedhening kraton, tuwin Sang Senapati Nergal-Sarezer, lan sakehing prawira-agunge nata ing Babil, padha utusan wong --

14
 וישלחו ויקחו את ירמיהו מחצר המטרה
 lan-ngutus-piyambakipun lan-mundhut dhateng- Yirmiya saking-latar pakunjaran
[H7971](#) [H3947](#) [H0853](#) [H3414](#) [H4307](#)

ויתנו אתו אל- גדליהו בן- אחיקם בן- שפן
 lan-maringi piyambakipun dhateng- Gédalya putra- Ahikam putra- Safan
[H5414](#) [H0853](#) [H0413](#) [H0296](#)

להוצאהו אל- תבית וישב בתוך העם : ס
 kanggé-ngasta-piyambakipun dhateng- griya lan-lenggah ing-tengah rakyat
[H3318](#) [H0413](#) [H3427](#) [H8432](#)

padha didhawuhi ngirid Nabi Yeremia saka ing plataran pajagan, kang banjur kapasrahake marang Gedalya bin Ahikam, bin Safan supaya diluwari, kareben kondur menyang ing daleme. Mangkono dadine Nabi Yeremia tetep manggen ana ing satengahing rakyat.

15
 ואל- ירמיהו תנה דבר- יהוה עזור
 lan-dhateng- Yirmiya wonten pangandikaning- Yéhuwah nalika-piyambakipun dipun-kunjara
[H0413](#) [H3414](#) [H1961](#) [H1697](#) [H3068](#) [H1961](#) [H6113](#)

בחדר המטרה לאמר :
 ing-latar pakunjaran pangandikanipun
[H4307](#) [H0559](#)

Nalika Nabi Yeremia isih dikunjara ana ing plataran pajagan tanpa dhawuh saka Sang Yehuwah, mangkene:

16
 ואתה תלך אל-מלך יהודה ואתה תלך אל-מלך מצרים
 lan-ngandikaa dhateng-Ebèd-Mèlèkh dhateng-Ebèd-Mèlèkh tiyang-Etiopia pangandikanipun mekaten-
[H0559](#) [H5663](#) [H3569](#) [H0559](#) [H3541](#)

אמר יהוה צבאות אלהי ישראל הנני מבין (מביא)
 ngandika Yéhuwah swaraning-wadyabala Gusti-Allahipun Israèl lah-Ingsun ngasta
[H0559](#) [H3068](#) [H0430](#) [H3478](#) [H2009](#) [H0935](#) [H0935](#)

את- דברי אל- העיר הנזאת לרעה ולא
 dhateng- pangandikan-Ingsun kitha punika kanggé-piawon lan-boten
[H0853](#) [H1697](#) [H0413](#) [H2063](#) [H3808](#)

לטובה ויהי לפניך ביום :
 kanggé-kasaenan lan-badhé-dados ing-ngarsanipun punika
[H1961](#) [H6440](#) [H3117](#) [H1931](#)

“Maranana Ebed-Melekh, wong Etiopia iku lan kandhanana: Mangkene pangandikane Sang Yehuwah, Gustining sarwa dumadi, Gusti Allaha Israel: Sanyata, pangandikaningSun tumrap kutha iki bakal Sunleksanani murih cilakane lan ora murih raharjane, lan iku kabeh bakal kelakon ana ing ngarepira ing wektu iku uga.

יְהוָה נָאֵם תְּהוּא בְיוֹם וְהִצְלִיתִיךָ
 Yéhuwah pangandikaning- punika ing-dinten- lan-Ingsum-badhé-ngluwari-panjenengan
[H3068](#) [H5002](#) [H1931](#) [H3117](#) [H5337](#)

אַתָּה אֲשֶׁר- הָאֲנָשִׁים בֵּינְךָ תַנְתֵּן וְלֹא
 panjenengan ingkang- tiyang-tiyang ing-asta panjenengan-badhé-dipun-pasrahaken lan-boten
[H0376](#) [H3027](#) [H5414](#) [H3808](#)

מִפְּנֵיהֶם : יֵגוּר
 saking-ngarsanipun ajrih
[H6440](#) [H3016](#)

Ing nalika iku uga -- mangkono pangandikane Sang Yehuwah --, Ingsum bakal ngluwari sira lan ora Sunulungake marang tangane wong kang sira wedeni,

לֹא וּבְחָרֵב אֲמַלְטָךְ מִלֵּט כִּי
 boten lan-déning-pedhang Ingsum-badhé-ngluwari-panjenengan ngluwari amargi
[H3808](#) [H2719](#) [H4422](#) [H4422](#)

נַפְשֶׁךָ לָךְ וְהִיתָה תַפֵּל
 nyawa-panjenengan kanggé-panjenengan lan-badhé-dados panjenengan-badhé-dhawah
[H5315](#) [H1961](#) [H5307](#)

יְהוָה : נָאֵם כִּי בְטָחָה כִּי- לְשָׁלֵל
 Yéhuwah pangandikaning- dhateng-Ingsum panjenengan-pitados amargi- kanggé-rampasan
[H3068](#) [H5002](#) [H0982](#) [H7998](#)

ס
 □

nanging Ingsum mesthi bakal ngluwari sira; sira ora bakal mati dening pedhang, nyawanira bakal sira rebut kaya rayahan, amarga sira kumandel marang Ingsum. Mangkono pangandikane Sang Yehuwah.”